

**Kugbɔnlieku kua Pɔl kele' ki de'
Timote
nnɔ
Nà wɔngɛh kugbɔnku kuu te
ma bo**

Pɔl kele' kugbɔnlieku kuu ki de' Timote igbierfɔrke nɛ. U kele' kugbɔnku kuu uyo wà u te lipɛkl ni nnɔ nɛ (2:9). Binib bà yɛbe là wíe' wɔ nɛ (1:15; 4:10-16). U là bɛn ki ye u'kuum ya yo baa'-a (4:6), nɛ u cɛbreh u'tonsɔnlie Timote wà u yíe wɔ tɛn u'buk nnɔ.

Kugbɔnku kuu tiɛreh Pɔl ya fuobm bó nɛ. U là sɔn' Yesu ya tond ya tɔn ki wɔkn' binib, ki jin' ijend tigbɛmɔnmɔnt ya tɔkm bo. Pɔl gbierɛ' Timote ki tɔke' wɔ ki ye wɔ n̄ tuo kí ji ijend Kristo ya tɔn bo (2:1-13), kí tɔke' wɔ ki ye wɔ n̄ li wɔknh Uwien ya gbɛr mɔnmɔnm (2:14–4:15). Nɛn bo, wɔ n̄ dàan iñɔbon bo ya finfinde, kí búle bà teh tibont tà ɛ kpe sɛn nnɔ ibuɔn, kí tɛkn wɔn Pɔl ya taal ni, kí tũɔre kí li pɛ Pɔl nin biwɔnwɔkntɔb wɔkn' nà nnɔ bo.

Ifuonde

¹ Min Pɔl, n yé *Yesu Kristo ya tond nɛ Uwien ya yíem bo, kí tɔkeh binib Uwien pùon' lipuonl ki ye u li de bɛ limiɛl là *Yesu Kristo bo nnɔ ya gbɛr.
² Timote, n kieh kugbɔnku kuu n̄ de sin nɛ. A yé n'buk kà n yíe kè nɛ. Baa Uwien nin ti'Yonbdaan *Yesu Kristo n̄ juoke ɛɛ, kí muɔ ɛɛ micɛɛkm, kí de ɛɛ uyɛnduɔn.

Pɔl saakreh Timote ya gbenent

³ N faareh Uwien wà n pukeh wɔ nin lifɛl là ɲa ɲmɔbe jɔknt tɛn n'yaajɛb là teh ma bo nɛ. N tuu ki tien a'ból n'kaare ni ñɔnku nin wien ni nɛ. ⁴ N tiere' a'muɔ bó la, ñi naan ní pɔk kí lɛ ɲɛ nɛ, ɲɔ n'yɛnm ní sɔnge kí gbien. ⁵ Ma sunde' a ɲmɔbe mitekjimɔnm mà nnɔ bó. A'yɛ Loyis nin a'naa Enis nɛ kpɛ' ki laa' mitekjim nnɔ. Nɛ n du ki ye a'mɔ ɲmɔbe mi ya tekjim nɛ.

⁶ Nɛn bo nɛ n tiereh ɲɛ, á fikre Uwien là de' ɲɛ *u'Fuoñaanm ya paabu bùa nnɔ ya tuɔm uyo wà n là yuon' n'nuɔ a'bo, ki kàare' ki de' ɲɛ nnɔ. ⁷ Kimɛ Uwien de' tɛ *Mifuoñaanm mà nnɔ ɲa cèreh ti tiinh jɛwaanbu, ama mɪ dienh tɛ mituɔm nɛ, ki cèreh ti yíe binib, ki coh ti'ba. ⁸ Nɛn bo, li kundeh Yonbdaan bo imɔn ki la tiinh fɛ, ki la cère fɛ ní li ɲmɔbe ɲɛ min wà te lipɛkl ni u'bo nnɔ bo. Ama Uwien ya tuɔm bo, cère min nin sin ní li jèndeh tigbɛmɔnmɔnt bo. ⁹ Wɔn nɛ ɲmɛn' tɛ, ki yin' tɛ, ki tien' tɛ u'yaab. Na yé ti'tuon bo nɛ u tien' nnɔ, ama u cèkre' u'yɛnm nɛ ki tien' nnɔ. *Yesu Kristo bo nɛ u tien' tɛ tinimɔnt ki laa' wa laan ñɛn' uɲɛndun. ¹⁰ Fɛnfɛnnɔ wuɔ, ti'Nɲmɛnl *Yesu Kristo baa' ki wuɔn' tɛ tinimɔnt nnɔ. Wɔn nɛ gben' mikuum ya tuɔm, ki ñɛn' limiɛl là ɲa ɲmɔbe gbenm upaan bo kí ñɛ u'gbɛmɔnmɔnt bo. ¹¹ Tigbɛmɔnmɔnt nnɔ bo nɛ Uwien gènde' nni ní li yé *Yesu ya tond, kí li tɔkeh tù binib, kí li wɔknh bɛ tù. ¹² Nɛn bo nɛ n jèndeh yíe ya jɛnd. Ama na ɲmɔbe nni fɛ, kimɛ n bɛn n teke' udaan wà ki jin', ki du ki ye u li fre kí guure u ɲukn' nni nà nnɔ kí tɪ baa lidaali là Uwien li bu binib tibuur nnɔ.

¹³ Li ɲuuke n là tɔke' ɲɛ tigbɛmɔnt tà nnɔ

nin mitekjim nin miyiem mà ñen' *Yesu Kristo saan nnò. Cère tigber nnò ní li pekreh ñe. 14 *Mifuoñaanm mà te ti'ni nnò ya tuòm bo, li ñuuke a cii' miwòknm mà nnò mòmòmnm.

15 A ben ki ye bà ke yé Asi ya tinfenm ya nib nnò ke wie' n'gber ñò. Bi'ni biba si: Fijel nin Hemojenn. 16 Yonbdaan ní muò Onesifor nin u'den yaab micεεkm, kimε u sòbe ki saakreh n'gbenent ne. Nin n te lipεkl ni ma ke nnò, fe ña cuo' wò n'bo. 17 U baa' Erom ya du ni ma nnò, u cuon' ki nuun' nni nin inunmón ne ki tí laa' nni. 18 A ben u là tore' nni Efes ya du ni ma bo ki cen' unil ke. Yonbdaan *Yesu ní muò wò micεεkm lidaali là Yonbdaan Uwien li bu binib tibuur nnò.

2

Tuo ki li jèndeh Yesu Kristo bo

1 Sin n'buke, cère *Yesu Kristo ya juokm ní li dienh ñe mituòm Uwien ya sen ni. 2 A là cii' tigber tà n'saan bimònkunb ligol ya nun bó nnò, á taa tù kí tòke binib bà bi du bi'bo, bi'mò li fre kí wòkn tù binitòb. 3 A yé *Yesu Kristo ya sojamòn ne, a'mò ní li jèndeh u'bo. 4 Soja sònh sojatuonl ki yíe wà gènde' wò ya yenm ní li sònge u'bo la, wa ji li pε bà ña yé sojambε ya tùon bo. 5 Unil jon' minònsenniεm ka paan' minòmnm ya kùon bo la, wa ní le minòmnm nnò ya suul. 6 Ukpaal wà sònh bukpaabu ni nin inunmón la, wòn ne li kpiε kí ji bukpaabu nnò ya jier. 7 Cii n tòke' ñe nà nò ya tingi Yonbdaan ne li cère á cii ni'ke. 8 Tiere *Yesu Kristo ya gber, u yé *Dafid ya yaabil ne. U kpo', ne ki mekre' bitenkpiib ni. N tòkeh binib tigbermòmòmnt tà nnò nínò. 9 Tun bo ne bi jèndeh nni haali ki tí lòle' nni tikudòkr

tɛn n yé udukond nɛ. Ama Uwien ya gber tun ɲa lùo. ¹⁰ Nɛn bo nɛ n ɲmɔbe kuminku ijend kɛ ni, ɲɔ Uwien gɛnde' binib bà nnɔ bo, *Yesu Kristo bo, bi'mɔ ɲ ɲmɛrɛ, kí ɛ ukpiɛke wà ɲa ɲmɔbe gbenm nɛ.

¹¹ Tigber tuu te nɛ:

«Ti kpo' nin Kristo la,
ti li fuobe nin wɔ mɔ nɛ,
¹² Ti mɛnde' kí pɛ u'bo la,
ti li ji libɛl mɔ u'saan nɛ,
ti ye ta bɛn wɔ la,
u'mɔ li ye wa bɛn tɛ nɛ.

¹³ Ta yé gbɛmɔndɛnb la,
wɔn tuu ki yé ugbɛmɔndaan nɛ,
kimɛ wa ɲ fre kí yɛ u'tiɛma tetem.»

Li pɛ tigbɛmɔnt ya sɛn bo

¹⁴ Tiɛrɛ binib tigber tuu nɔ, kí tɔke bɛ Uwien ya nun bó, kí ye bi la li findeh ɲɔbon bo, kimɛ ifinfinde nnɔ ɲa pukndeh niba, i tulndeh bà cengeh yɛ nnɔ nɛ. ¹⁵ Nɪkn kí li yé unil wà ya tòn mɔn Uwien ya nun bó. Li yé u'tonsɔnl wà fɛ ɲa ɲmɔbe wɔ u'tuonl bo; kí li tɔkeh binib tigbɛmɔnt mɔnmɔnm.

¹⁶ La paan gbɛfɛnfɛnm bo, ta kpe Wien ya sɛn, kimɛ bà pɛ tu'bo nnɔ tùrɛh Uwien ya sɛn ki joh nɛ.

¹⁷ Bi wɔknɪ miwɔknm mà nnɔ bre tɛn linatuɔnel nɛ ki bukeh ki joh. Bi ya biba si: Himene nin Filetɔs. ¹⁸ Bi tùrɛ' nɛ ka ji pɛ gbɛmɔnt ya sɛn bo, ki lienh ki teh Uwien mɛkre' bitɛnkpiib ɲɔ. Bi lienh nnɔ ma nnɔ nɛ cɛrɛh binib biba wienh bi'tekjim.

¹⁹ Nin nɛn kɛ ɲɔ, Uwien pu' litɛnpuul là nnɔ faa nɛ. Bi kele' tigber tà sɔ li'bo: «Uwien bɛn binib bà yé u'yaab», kí liɛbe' ki kele' ki ye: «Wà kɛ yé Uwien yɔ la, wɔ ɲ dàan nà bre ya tienm.» ²⁰ Na yé ɲɔkm

nin likkur ya jietienwɛnt baba nɛ te idencenciɛn ni, idɔ nin tiyɔkr yaar mɔ te nɛ. Bi taah tuba ki sɔnh itùonmɔnmɔn nɛ, ki taah tutɔr ki sɔnh tibr ya tùon. ²¹ Unil dâan' miwɔknm mà ɲa kpe sɛn la, u li naan itùonmɔnmɔn ya jietienwɛnku nɛ. U li yé Yonbdaan yɔ nɛ, kí li ɲmɔbe u'bo lituonl, kí li yé wà bonde' wɔ́ ní li tuu ki teh nà mɔn.

²² La paan bifɛ̀nb fɛ tibonbiert tà nnɔ bo. Li nuunh á li teh nà cuube, kí li ɲmɔbe mitekjim nin miyíem, kí li kpe uyɛnduɔn ya sɛn. Li te nnɔ nin bà muɔh ki yih Yonbdaan bi'fɛ̀l bo ɲa ɲmɔbe jɔknt nnɔ. ²³ Dâan mijɔrniem, kimɛ ma ɲmɔbe kpele. A bɛn ki ye mɛn nɛ bàareh nin ikɔ̀nkɔ̀n, ²⁴ nɛ na kpe Yonbdaan ya tonsɔnl ní li kɔnh jɛr. U li yé unimɔn nɛ unil kɛ bo, kí li frɛh ki wɔknh binib Uwien ya gbɛr, kí li ɲmɔbe kuminku isɛn kɛ ni, ²⁵ kí li pekreh binib bà niɛh nin wɔ́ nin lifɛ̀sɔngl. Nba la, Uwien li cère bɛ ní lèbre bi'tetem kí bɛnde nà yé tigbɛmɔnt, ²⁶ kí liɛbe kí li maaleh mɔnmɔnm, kí ɲɛ usɛnpol wà dɛle' ki cuo' bɛ bɛ ní li teh u'yíem nnɔ ya nuɔ ni.

3

Idɛnfɔrkɛ ya gbɛr

¹ Li bɛn kí ye idɛnfɔrkɛ li yé uyo wà faa nɛ. ² Kimɛ binib li yé ifɔ̀nfuɔb nɛ, bi'nun ní li mɔn ilike baba bo, kí li teh tinacenkpekuont, kí li yíe tigbengt, kí li sukreh Uwien, ka ní li boh bi'naambɛ nin bi'baambɛ, ka ní li faareh bà toreh bɛ, ka ní li boh tibont tà yé Uwien yaar, ³ kí li yé binibierb, ka ní li muɔh nib cɛcɛkm, kí li lienh tɔb bo fɛnfɛnm, kí li teh fɛnfɛnm, kí li bre ki gbien', kí li nɛn nà mɔn, ⁴ kí li yé binikuɔrb, kí li ɲmɔbe lifɛ̀tɔnl. Tigbengt li cère bɛ ní li te tɛn ijùɔn, kí li fɛ uɲɛndun wuu ni ya bont ki

cen' Uwien. ⁵ Bi li teh ten bi pe Uwien ya sen bo ne, ama ka ji tuuke na ye mitekjim ya tuom. A la nekni bi ya nib ya bol. ⁶ Kimε bi'ni biba teh miyεnfuom ne ki kōh idencen ni, ki lereh ki coh mupiiliinmu. Ibiere ne gbe mu'fēl bo, ne mu'yεnmaale cēre' mù pe mù fe uηendun ya bont tà ke nno bo. ⁷ Mù tuu ki bengeh ne, ama mua ní fre kí bende na ye gbemōnt fiebu. ⁸ Yanεs nin Yanberε là yīe' Moyis ya nōbu bó ma bo nno, binib nno mō yīenh tīgbeōnt nno ne. Bi ηmōbe iyεnmaalbiere, ne bi'tekjim juore' fεnm. ⁹ Ama bi teh na nno ηa ní wuōke, kimε binib ke li bende kí ye bi ye ijor ne ten bi là bende' ma ki ye Yanεs nin Yanberε ye ijor nno.

Pɔl gbierεh Timote

¹⁰ Ama sin wōn, a paan' n'bo ki ben n wōknh ma bo, ki ben n'tetem te ma bo, ki ben n yīe ní sōn yà, ki ben n teke' *Yesu ki jin' ma bo, ki ben n ηmōbe kuminku nin miyīem nin miñiknm ma bo, ¹¹ ki ben binib jēnde' nni ma bo nin n jin' ijend yà Antiyōk ya du ni nin Ikoniyōm ya du ni nin Lista ya du ni nno. I le jend ba ne ma jin' yè! Ama Yonbdaan nēn' nni i'ke ni. ¹² Imōn, binib bà ke yīe be ní li pe Uwien ya sen bo mōnmōnm *Yesu Kristo bo nno, bi li jēnde be ne. ¹³ Binibierb nin bitonnendēnb ben wōn, bi li tūōreh ki sōnh itūonbiere ne, kí li tulndeh binib, kí tī tonde kí tuln bi'ba mō. ¹⁴ Sin wōn, taa a'ba kí de bi wōkn' ηe na ke a teke' nè ki jin' nno. A ben bà wōkn' ηe nno ye bidēnb bà.

¹⁵ A ben *Uwien ya gbōnku ya gber haali a'buwaam ni ne. Tigber nno li fre kí de ηe miyεnfuom mà li cēre á teke *Yesu Kristo kí ji ηō kí ηmεre. ¹⁶ Tigber tà ke te *Uwien ya gbōnku

ni nnɔ, Uwien nɛ cɛrɛ' bi kele' tɔ. Tɔ mɔn nɛ, ki wɔngɛh binib Uwien ya sɛn, ki pekreh bɛ, ki tɔrɛh bi'tetem, ki wɔknh bɛ mifuobm mà cuube, ¹⁷ nɔ Uwien ya nil rí li yé unil wà bonde' ki tĩ gben', ki n̄mɔbe nà li cɛrɛ wɔ rí li sɔnh itɔon yà kɛ mɔn.

4

¹ N tɔkeh n̄ɛ Uwien nin *Yesu Kristo wà li baa ní kí li yé ubɛr, kí bu binifuob nin bitɛnkpiib tibuur nnɔ ya nun bó nɛ ki teh: ² li kpaandeh Uwien ya gbɛr, nĩ ton bii nĩ sɔngɛ la, li n̄iikɛh, la tuo, li kɔnh nin binib ki pekreh bɛ, kí li n̄mɔbe kuminku ki wɔknh bɛ. ³ Kimɛ uyo uba we ní, binib n̄a ji li yé miwɔknm mà kpe usɛn ya gbɛr, bi li pɛ bi'yɛnm yé nà bo nɛ, ki taakeh biwɔnwɔknb bi'ba saan bɛ rí li tɔkeh bɛ, bi yé bɛ rí li cɛngɛh tigbɛr tà. ⁴ Bi li yé ka ji li cɛngɛh gbɛmɔnt, kí pekɛr kí li cɛngɛh tigbɛyienkaar. ⁵ Ama sin wɔn, li coh a'ba tibont kɛ ní, kí li n̄mɔbe kuminku ijɛnd ni, kí li sɔnh a'tuonl. Len si: Kristo ya gbɛmɔnmɔnt ya tɔkm. Sɔn a'tuonl nnɔ kí tĩ gben.

⁶ Min wɔn, bi taa' nni ki tien' lituɔrl n̄ɔ, n'daali baa' ki gben' nɛ. ⁷ N mɔn' limuɔl là mɔn, ki sɛn' ki baa' n cuube nà saan, ki juore' ki n̄mɔbe mitekjim. ⁸ Fɛnfɛnnɔ n'nɔm ya suul ji dɔ nɛ ki gu nni. Lĩ yé binib bà cuube ya suul nɛ. Yonbdaan wà buh binib tibuur tu'donbó nnɔ li de nni lè lidaali là u li bu binib tibuur nnɔ nɛ. Na yé u li de min baba nɛ, u li de binib bà kɛ yé wɔ ki gu u'baam nnɔ mɔ nɛ.

Pɔl ya n̄ɔbonfɔrkɛ

⁹ Nikn kí baa n'saan tonm; ¹⁰ kimɛ Demas fɛ unɛndun ya bont ma nnɔ u wiɛ' n'gber n̄ɔ ki bure' Tesalonik bó. Kɛnskɛns mɔ bure' Galasi bó, nɛ Tit

mə bure' Dalmas bó. ¹¹ Luk baba nε te n'saan. A we ní la, sin nin Mark rí li təke ní, kime u li tore nni Uwien ya tuonl ni.

¹² N sən' Ticik Efes bó ηə. ¹³ A we ní la, á li tuke n'lierku kùà n là dāan' kù Trowas ni, Karpos den nnə, kí li tuke tigbənt mə ní. A cinbe kí li tien bi taa' tiwənt ya gbənt ki tien' tà nnə bó. ¹⁴ Aleksand uηmaan tien' nni nà bre cεen. Yonbdaan nε li tu wə lifənl.

¹⁵ A'mə rí li bən u'bó, kime u yie' ti'wəknm pelpel nε. ¹⁶ N là nuunh rí len' kí fie n'ba bà buh nni tibuur ya nun bó mikpiekm ma nnə, uba ηa là sere' n'ciək bó, bi'ke là wie' n'gber nε. Uwien la tange bi'biil bugbən. ¹⁷ Ama Yonbdaan wən là sere' n'ciək bó, ki de' nni mituəm rí wəkn u'gber kí tī gben, ηə bà ke ηa yé *Sufmbε nnə rí cii tù. Yonbdaan ηmien' nni, ki cère' tibuur ya denb ηa taa' nni ki wie' icind. ¹⁸ Yonbdaan li řen nni nà ke bre ni, kí ηmien nni kí cère rí kə u'bel ni paaki bó. Wən nε si ukpieke uyo ke. Ami.

Micèbm

¹⁹ A fuonde Prisil nin Akilas nin Onesifər den yaab kí de nni. ²⁰ Erat biε ki te Korənt ni. Trofim bun nε. Nεn bo nε n cère' u juore' Milε ni. ²¹ Nikn kí baa n'saan kí yaan tiwərcient ya yo rí baa. Ebule nin Pudens nin Linus nin Klodiya nin Kristo yaab ke fuondeh ηε. ²² Yonbdaan rí li te nin ηε. Wə rí juoke nε.

Uwien ya Jɔtiefɛnku ya gbɔnku
The New Testament in the Ngangam language of Togo
copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ngangam

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Ngangam

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
f30fbe0b-cda1-5a60-a4ee-8be80c6caef6